

31990L0269

21.6.1990

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

L 156/9

SMĚRNICE RADY

ze dne 29. května 1990

o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro ruční manipulaci s břemeny spojenou s rizikem, zejména poškození páteře, pro zaměstnance (čtvrtá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS)

(90/269/EHS)

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na článek 118a této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾, předložený po konzultaci Poradního výboru pro bezpečnost, hygienu a ochranu zdraví při práci,

ve spolupráci s Evropským parlamentem ⁽²⁾,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ⁽³⁾,

vzhledem k tomu, že článek 118a Smlouvy stanoví, že Rada přijímá směrnice určující minimální požadavky na podporu zlepšování zejména pracovního prostředí a k zabezpečení vyšší úrovně ochrany bezpečnosti a zdraví pracovníků;

vzhledem k tomu, že podle uvedeného článku by tyto směrnice neměly ukládat žádná správní, finanční ani právní omezení bránící zakládání a rozvoji malých a středních podniků;

vzhledem k tomu, že sdělení Komise o jejím programu v oblasti bezpečnosti, hygieny a ochrany zdraví při práci ⁽⁴⁾ předpokládá přijetí směrnic určených k zajištění bezpečnosti a zdraví zaměstnanců při práci;

vzhledem k tomu, že Rada v usnesení ze dne 21. prosince 1987 o bezpečnosti, hygieně a zdraví při práci ⁽⁵⁾ vzala na vědomí úmysl Komise předložit Radě v blízké budoucnosti směrnici o ochraně proti rizikům vyplývajícím z ruční manipulace s těžkými břemeny;

vzhledem k tomu, že pro zaručení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců je nezbytné dodržování minimálních požadavků navržených pro zajištění vyšší úrovně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;

vzhledem k tomu, že tato směrnice je samostatnou směrnicí ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice Rady 89/391/EHS ze dne 12. června 1989 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti

a zdraví zaměstnanců při práci ⁽⁶⁾; že se proto uvedená směrnice použije v plném rozsahu na ruční manipulaci s břemeny spojenou s rizikem, zejména poškození páteře, pro zaměstnance, aniž jsou dotčena přísnější a/nebo zvláštní ustanovení této směrnice;

vzhledem k tomu, že tato směrnice představuje konkrétní příspěvek k vytvoření sociálního rozměru vnitřního trhu;

vzhledem k tomu, že na základě rozhodnutí 74/325/EHS ⁽⁷⁾ konzultuje Komise při vypracovávání návrhů v této oblasti Poradní výbor pro bezpečnost, hygienu a ochranu zdraví při práci,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

ODDÍL I

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Účel

1. Tato směrnice, která je čtvrtou samostatnou směrnicí ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS, stanoví minimální požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví pro ruční manipulaci s břemeny spojenou s rizikem, zejména poškození páteře, pro zaměstnance.

2. Směrnice 89/391/EHS se vztahuje v plném rozsahu na celou oblast uvedenou v odstavci 1, aniž jsou dotčena přísnější a/nebo zvláštní ustanovení této směrnice.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se „ruční manipulací s břemeny“ rozumí jakékoli přepravování nebo nošení břemene jedním nebo více

⁽¹⁾ Úř. věst. C 117, 4.5.1988, s. 8.

⁽²⁾ Úř. věst. C 326, 19.12.1988, s. 137 a Úř. věst. C 96, 17.4.1990, s. 82.

⁽³⁾ Úř. věst. C 318, 12.12.1988, s. 37.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 28, 3.2.1988, s. 3.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 28, 3.2.1988, s. 1.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 183, 29.6.1983, s. 1.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 185, 9.7.1974, s. 15.

zaměstnanci, včetně zvedání, pokládání, sunutí, tahání, nošení nebo přemisťování břemene, které v důsledku svých vlastností nebo nepříznivých ergonomických podmínek zahrnuje riziko, zejména poškození páteře, pro zaměstnance.

ODDÍL II

POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELŮ

Článek 3

Obecná ustanovení

1. Zaměstnavatel musí učinit příslušná organizační opatření nebo použít patřičných prostředků, zejména mechanických zařízení, aby se vyhnul potřebě ruční manipulace zaměstnanců s břemeny.

2. Pokud je potřeba ruční manipulace zaměstnanců s břemeny nevyhnutelná, musí zaměstnavatel učinit příslušná organizační opatření, použít patřičných prostředků nebo poskytnout zaměstnancům takové prostředky, aby omezil riziko při ruční manipulaci s těmito břemeny s přihlédnutím k příloze I.

Článek 4

Organizace pracovišť

Tam, kde je potřeba ruční manipulace zaměstnanců s břemeny nevyhnutelná, musí zaměstnavatel uspořádat pracoviště tak, aby tato manipulace byla co nejbezpečnější a neohrožovala zdraví, a

- a) vyhodnotit, pokud možno s předstihem, zdravotní a bezpečnostní podmínky typu dané práce, a zejména posoudit vlastnosti břemen s přihlédnutím k příloze I;
- b) dbát na vyloučení nebo snížení rizika, zejména poškození páteře, pro zaměstnance tím, že přijme patřičná opatření, přičemž vezme zejména v úvahu vlastnosti pracovního prostředí a nároky dané činnosti s přihlédnutím k příloze I.

Článek 5

Odkaz na přílohu II

Pro provádění čl. 6 odst. 3 písm. b) a článků 14 a 15 směrnice 89/391/EHS je třeba přihlížet k příloze II.

Článek 6

Informování a školení zaměstnanců

1. Aniž je dotčen článek 10 směrnice 89/391/EHS, jsou zaměstnanci a/nebo jejich zástupci informováni o všech opatřeních, která mají být přijata na základě této směrnice, týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví.

Zaměstnavatelé musí zajistit, aby zaměstnanci a/nebo jejich zástupci byli informováni, a to pokud možno přesně,

- o hmotnosti břemene,
- o těžišti na nejtěžší straně, je-li hmotnost břemene rozložena nerovnoměrně.

2. Aniž je dotčen článek 12 směrnice 89/391/EHS, musí zaměstnavatelé zajistit, aby zaměstnanci byli řádně vyškoleni a informováni o tom, jak správně manipulovat s břemeny, a o rizicích, jimž mohou být vystaveni, pokud tyto činnosti nevykonávají technicky správně, s přihlédnutím k přílohám I a II.

Článek 7

Projednání se zaměstnanci a jejich účast

V souladu s článkem 11 směrnice 89/391/EHS projednávají zaměstnavatelé se zaměstnanci a/nebo jejich zástupci záležitosti, na které se vztahuje tato směrnice, včetně přílohy, a umožňují jejich účast.

ODDÍL III

RŮZNÁ USTANOVENÍ

Článek 8

Úpravy příloh

Úpravy příloh I a II čistě technického rázu v souvislosti s technickým rozvojem a se změnami v mezinárodních předpisech či specifikacích nebo poznacích v oblasti ruční manipulace s břemeny se přijímají postupem podle článku 17 směrnice 89/391/EHS.

Článek 9

Závěrečná ustanovení

1. členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 31. prosince 1992.

Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

2. Členské státy sdělí Komisi znění vnitrostátních právních předpisů, které přijaly nebo přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

3. Každé čtyři roky předloží členské státy Komisi zprávu o praktickém provádění této směrnice a uvedou stanoviska sociálních partnerů.

Komise o tom uvědomí Evropský parlament, Radu, Hospodářský a Sociální výbor a Poradní výbor pro bezpečnost, hygienu a ochranu zdraví při práci.

4. Komise předkládá pravidelně Evropskému parlamentu, Radě a Hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu o provádění této směrnice s ohledem na odstavce 1, 2 a 3.

Článek 10

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Bruselu dne 29. května 1990.

Za Radu

předseda

B. AHERN

PŘÍLOHA I (*)

ZÁKLADNÍ ČINITELE

(Čl. 3 odst. 2, čl. 4 písm. a) a b) a čl. 6 odst. 2)

1. Vlastnosti břemene

Ruční manipulace s břemenem může představovat riziko, zejména poškození páteře,

- je-li břemeno příliš těžké nebo příliš velké,
- je-li neskladné nebo obtížně uchopitelné,
- je-li vratké nebo by se mohl jeho obsah přemístit,
- je-li umístěné způsobem, že musí být drženo nebo s ním musí být manipulováno daleko od těla nebo s nakláněním či vytáčením trupu,
- pokud by v důsledku svého tvaru a/nebo pevnosti mohlo způsobit zranění zaměstnanci, zejména v případě nárazu.

2. Tělesná námaha

Tělesná námaha může představovat riziko, zejména poškození páteře,

- je-li vyčerpávající,
- je-li dosahována pouze otáčením trupu,
- pokud by mohla způsobit prudký pohyb břemene,
- je-li vykonávána tělem ve vratkém postoji.

3. Vlastnosti pracovního prostředí

Vlastnosti pracovního prostředí mohou zvýšit riziko, zejména poškození páteře, jestliže

- pro výkon dané činnosti není dostatek prostoru, zejména ve svislém směru,
- podlaha je nerovná, takže vzniká riziko klopýtnutí, nebo je s ohledem na obuv zaměstnance kluzká,
- pracoviště nebo pracovní prostředí brání v manipulaci v bezpečné výšce nebo neumožňuje zaměstnanci zaujmout správnou polohu,
- podlaha nebo pracovní povrch jsou nerovné a zahrnují manipulaci s břemenem na různých úrovních,
- podlaha nebo opora nohou je vratká,
- teplota, vlhkost nebo větrání jsou nevyhovující.

4. Nároky činnosti

Činnost může představovat riziko, zejména poškození páteře, zahrnuje-li jeden nebo více z těchto nároků:

- příliš častá nebo příliš dlouho trvající fyzická námaha zatěžující zejména páteř,
- nedostatečný tělesný odpočinek nebo doba na zotavení,
- příliš velké vzdálenosti zvedání, snášení nebo přemísťování,
- pracovní tempo udávané pracovním postupem, který zaměstnanec nemůže změnit.

(*) S cílem vytvořit vícefaktorový rozbor může být odkaz učiněn zároveň na různé činitele vyjmenované v přílohách I a II.

PŘÍLOHA II (*)

OSOBNÍ RIZIKOVÉ ČINITELE*(Článek 5 a čl. 6 odst. 2)*

Zaměstnanec může být ohrožen, jestliže

- je tělesně nezpůsobilý pro výkon daného úkolu,
- je nevhodně oblečen, má nevhodnou obuv nebo jiné osobní doplňky,
- nemá dostatečné nebo vhodné znalosti nebo školení.

(*) S cílem vytvořit vícefaktorový rozbor může být současně přihlíženo k různým činitelům vyjmenovaným v přílohách I a II.